

Jelenségek

A füst és a többiek

Nem véletlenül személyesítettem meg a **füstöt** a „többiek” szóalakkal. Bizony néha még a legszilajabb embernél is agresszívabb és tolakodóbb a szerves anyagok égésének e terméke és a rokonsága, amelyről majd a későbbiekben ebben e jegyzetben szó esik.

Személyes történelmem kitörölhetetlen kövületeihez tartozik az egyik ismerősöm „megingathatatlan” kijelentése a dohányzásról: te nem vagy normális, mert nem cigizel. Úgy látszik, annyira természetesnek és általánosan elfogadottnak tartotta a saját életfelfogását, szokásait, hogy egyértelműen megkérdőjelezte a másság létjogosultságát. Ez már több mint 30 éve hangzott el, én még mindig más vagyok, ő pedig rendületlenül ragaszkodik egyedüli üdvöztőnek tartott hétköznapi létfilozófiájához. Azóta azonban tudatosítom, hogy a legemberibb, legjózanabb gondolatok és elképzelések – kelő ideologizálással – abnormálisnak tűntethetők fel. Képzeljük el a következményeket egy olyan esetben, ha történetesen az ideológus kellő hatalommal és végrehajtó gépezettel is rendelkezik.

Számomra a nem-dohányzás a természetes, normális állapot. Talán azért is, mert olyan családi és rokonsági környezetben nőttem fel, ahol a **menőiséget** nem a dohányzásból eredeztetették. Szoktuk volt mondani – lakodalmakkor vagy más rokonsági összejöveteleken –, hogy a mi bandánk egyáltalán nem füstöl. Örülök /nem azért, hogy bosszantsam a dohányzókat/, hogy parlamentünk egy nem-dohányzó-barát törvényt hagyott jóvá, követve a civilizált országok példáját és védve a normális /nem normális?/ embereket.

A füst rokonai közé tartozik az **alkohol**. Gyakran együtt fo-

gyasztandó – sokak elképzelése szerint. Becsült és hivatalos adatok szerint is Ipolyságon több mint 40 helyen mérnek szeszes italokat, s még számos olyan hely van, ahol árulnak. Városunk minden 200 lakosára /gyermek, felnőtt, nő, férfi, italozó, absztinens stb./ jut egy kocsmá, kocsmaféle, büfé vagy más hasonló. Ha jól meggondoljuk, sokaknak biztosít megélhetést, de sok családban tragédiák forrásává lehet. Hogy a mérleg mely serpenyője a súlyosabb, nehéz eldönteni. Minősítsük így: emberi sors, emberi sorsok? Az egyértelmű, elfogadható válasz nehezen születne meg ebben a viszonyrendszerben. De sok a családi erőszak /állítólag nem mindig csak a férfiak részéről/, a korai halálozás stb. A probléma valóban kényes, nem mernek érdemben hozzányúlani még a legilletékesebbek sem. Miért? Tesszük fel, teszük fel naponta a kérdést emberek ezrei, milliói.

A köteléktriász harmadik tagja a drog vagy magyarosan: **kábítószerek** /a társai is kábítanak!/. A személyiség egyensúlyát megbillentő „tetteire” elevenen emlékszem. Tanárként tapasztaltam, hogy egy-két egyébként jó képességű tanítványom hétfőn és kedden gyengébben teljesített. Ahogy később bevallozták, a hétvégeken gyakran bevették a „boldogságforrás”-adagot. A hét elején megmutatkozott „észbontó” hatása. A bizonyítékok beszerzése a megfélemlített fiataloktól, fogyasztóktól meg a nevelési csődjüket tudatosító szülőktől nem könnyű. A hatóságok közönye meg sokszor a cinizmust súrolja. A haszonélvezők lelkiismerete? Olyan talán nincs is, vagy ha igen, akkor teljesen béna.

A füst és rokonai rontják az élet minőségét. Nem lenne baj, ha száműznénk az életünkéből.

Korpás Pál

IX. Örökség Népfőiskolai Tábor Ipolyság, 2004. július 5 – 11.

Július 5. /hétfő/

- 16.00 Megnyitó
16.30 **Bakay Kornél** régész, történész: Csaba királyfi széke népe; legenda és valóság
20.00 **Szöke István Attila** költő: Megszentelt múltunk magyar mesét mond

Július 6. /kedd/

- 9.00 **Molnár V. József** néplélekrajz-kutató: A Hadak Útja
15.00 **Kiss Irén** művelődéstörténész: Csaba királyfi és a Jelenések könyve
16.00 **Tábori László** keletkutató: Párthusok, hunok, magyarok az eddig ismeretlen összefüggések tükrében
17.30 **Bíró József** tanár: Attila, a bölcs király
20.00 **Koltay Gergely** zeneszerző estje

Július 7. /szerda/

- 9.00 **Szántai Lajos** történész: Csaba királyfi a csillagmondai hagyományban
15.00 **Kiss Dénes** költő: Kalandozások a Broca-mezőkön
19.30 **Koltay Gábor** filmje: A velünk élő Trianon

Július 8. /csütörtök/

- 9.00 **Szöllősy Kálmán**: Magyarok és székelyek
11.00 **Kocsis István** író: A szakrális fejedelem
15.00 **Pap Gábor** magyarságtudós: „Kigyúlt a mennybolt, zeng a Hadak Útja”
19.00 Csodaszarvas – szkíta kiállítás; megnyitja **Pap Gábor** művészettörténész

Július 9. /péntek/

- 9.00 **Bácsfi Diana** vallástörténész: Az égbe távozó hős szimbolikája avagy Csaba királyfi alakja és motívuma a vallástörténész szemével
11.00 **Friedrich Klára** tanár – **Szakács Gábor** zeneszerző: Eltűntetett rovásleírásaink
15.00 **Csete György** építész – **Csete Ildikó** textilművész – **Csete Örs** tanár: Család
19.30 **Juhász Judit** újságíró: Örömhír mindenkinek!

Július 10–11. /szombat–vasárnap/

Történelmi-honismereti emléktúra **Balassi Bálint** nyomában /Kékkő, Divény, Végles, Zólyom, Zólyomradvány – Besztercebánya, Lipótújvár, Híbe, Krakkó/

Turczel Lajos kapta a Pro Probate Díjat

Komáromban június 20-án Bárdos Lajos, a Magyar Koalíció Pártjának frakcióvezetője átadta **Turczel Lajos** tanár úrnak a Pro Probate /helytállásért/ Díjat, melyet 1994-ben alapítottak a szlovákiai magyar parlamenti képviselők. A 87 éves nyugalmazott egyetemi tanár a felvidéki magyarság érdekében kifejtett több mint félszázados irodalmi, tudományos és közéleti tevékenységéért kapta az elismerést.

A sok magyar szakos tanár ura 1917. szeptember 2-án született Ipolyszállkán. **Ipolyságon** járt polgári iskolába, s az érsekújvári gimnáziumban érettségizett. Budapesten a Pázmány Péter Tudományegyetem jogi karán doktorált 1942-ben. Hadifogsága után a komáromi gimnázium igazgatója, majd a Pozsonyi Pedagógiai Főiskola, később a Komenský Egyetem magyar tanszékének tanára volt egészen 1982-es nyugdíjazásáig. Sok tanulmánykötet szerzője, tankönyvíró és művelődéstörténész. Több mint 20 állami és szakmai kitüntetésben részesült.

Turczel tanár úrnak gratulálnak és jó egészséget kívánnak a Honti Lapok szerkesztői és olvasói.

kp